

# REGÉLŐ.

**Pesten vasárnap januar 24<sup>kén</sup> 1841.**

Megjelen társával együtt hetenként kétszer vasárnap és csütörtökön. Fél évi díjja helyben képekkel 5 ft. borítéktalanul; postán 6 ft. pengőben. Budapestiek évnegyedenként is válthatnak példányt. A' folyóiratnak egyes száma, vagy képe 12 kr. p. p.

## ELBESZÉLÉS.

### Egy pár genie a' sok közül.

(Folytatás.)

#### VIII.

A' szín változik.

Világos udvar - szobácskában két ifjú ül. — Minek találgatók? — Sárói Endre és Szalah Lajos. Ama criticus est óta Lajossal megfoghatlan változás történt. Eszmélete felébredt, 's ő világosan látta eddigi életének alacsonyságát. Hozzá járult még, hogy Sárói minduntalan nyomában volt; barátsága és tanácsával unszolta; 's Lajos érzé, hogy e' baráti cserébe nem veszít. Szegyenlé ugyan nagy részben ez ismeretséget, 's gyakran történt, hogy Sárói ragaszkodását makacs tolakodásnak nevezé; de az állhatatosság győzött, 's most együtt laktak.

„Tehát anyám semmi szükségét nem szenved?”

„Nem! — Pénzed Márton által Emmi kezébe került, 's ő úgy intézi a' dolgot, hogy anyád, észrevétlenül, minden nélkülözésen túl van.”

„'S ama latrok?”

„Örömezt változtatná barlanggá hugod szobáját: de Isten egyháza még akkor is szent hely, midőn latrok rabolják kincseit, midőn orgyilkosok keresnek benne menedéket. Emmi szobája is, bár gaz kéjenczek tanyát ütöttek beune, fertőzetlen, 's tiszta ártatlanság temploma maradt.”

„Hogy' is lehetne másképp? — dörgé Lajos, 's minden csep vére arczára ült — de — folytatá halkabban — még is szerencse, hogy Emmi olly közel rokon az [angyalokkal; hogy keblében olly sok erő lobog: mert vajmi későn jöhetett volna a' segedelem. — Szegény gyenge anyám!”

„Ne bánts! az ámulás perczei mindnyájunkkal közösek.”

„S te szereted hugomat, és gyanítod, hogy érzelmeid viszonozvák? — Hogyan történt ez?”

„Ismeretségünk igen egyszerű. Történetesen láttam; történetesen, bizonyos ügyben szolgálatára voltam, 's ismét történetesen vele egyedül beszéltem. — Indulatom néma volt; szólni nem volt volna erőm. Ha a' lélek fájdalom, öröm 's könyek között mezetlenül mutatja magát, megakad; elfogy hangja az akaratos toroknak, valamint megtörnek a' látszer sugárai, ha a' viz mélységét mezetlenül akarjuk látni: de úgy tetszett, mintha szavai messze távul-képzetim homályából merülnének-fel; mintha álmok volnának bájoló csillagképekről. Szemei, mint mély gondolat hullámai, álmilag, hanem végetlenül boldogul hullottak reám, 's ilyenkor tehetlen szavakba minek burkolni isteni érzetet?! — Szóval, a' sors barátom lön, 's én reménylek.”

Ezután a' két leendő atyafi egy pör foglalatjának átnézéséhez fogott, mellynek személyei előttünk igen ismereteseek, 's tartalma mintegy ez:

Felperes Gundi Erzsébet özvegy Szalah Lajosné testvér bátyja, Gundi Sámuel, által letartóztatott osztályrészét követeli annak 1817-ik ótai kamatjaival. Most következett egy irat, mellyben a' városi hatóságnak egy kiküldöttje jelenti, miképpen Gundi Samuel ur végtelenül csudálkozik e' pör megindításán, midőn a' békes osztályra még lépés sem tétetett, hol egyszersmind az alperes kinyilatkoztatja, hogy kész osztozni, 's felkéri testvérét béke-úton haladni.

„Jó napot uram!” — hörgé-be rekedt mély hangján a' koldus.

„Isten hozott — viszonzák az ifjak. — Öreg, homlokod redőkbe burkolva, arcod sötét, zavartt, szemeid villámlanak! Szólj!”

„Az óra lekongott, a' percz jelen, hogy ítélet legyen; kárhózat és boszú! 's ezt fennhangon rivalják jog és becsület! — morgá a' koldús jós hangon. — Uraim! a' mérték megtelt, a' bűn mér lege tetőpontot ért; ideje a' másik edénybe egy adag erényt vetni, hogy sülyedjen a' gonosz, hogy fényljen, mi jó. — De hogy megértsetek, elmondom mesémet. A' galambkának sólyom testvére volt. Az ártatlanság és erő béken honolt a' kis fészekben: de az idő változott. Új nemű szárnyasok körébe jutott évrész fordultával a' büszke sólyom; eluná a' galambka a' turbékolást; szabadságba vivta magát, 's mig neki tetszett, szabad is volt. — A' héjja, az ölyv 's holló láták a' védtelen galambkát, rajta csaptak, rémiték álmait, mérgecsikélelmét, keseríték örömeit. Az elpuhult sólyom nyugton szemlélte a' kinokat.”

„Hazudsz öreg — dörgé Lajos felugorva. — De nekem tett kell, hogy büntethessek; mert Istenemre! büntetni akarok, fogok, még pedig keserűen. Dolgot öreg, tetteket mesélj, 's meglátod, hogy a' sólyom nem gyáva, 's a' galambka nem védtelen!“

„S most Márton előadá Gundi, Zámolyi 's Falkaynak egyezkedésök rajzát. — Igen igen, uraim! — a' háló készen, 's a' törbe kerített anya éppen most vivé angyal-leányát az ördögi torra, hogy gyász ünnepélyt ünnepeljenek, mielőtt az ártatlanság elhalna, 's az erény liliomai a' szűz arcokról lefonnyadnának.“

„Ugy hát igazad van, öreg! — mondák az ifjak — az idő betölt, 's az ítélet órája lekongott.“

## IX.

Csak kis béketürest még.

Szalahné és Emmi ünnepileg öltözve közeledtek Gundi lakához. Livrées szolgáló nyitott ajtót, 's még kettő vagy három a' folyosón ácsorgott. — Belül a' teremek gazdagon ékesítve, tékozlólag diszitve, olly tekintetűek voltak, mint raktárai a' becsesnek 's drágának. Folyama volt ez a' gazdagságnak annyira áradva, mellyhez egy cseppecske járulék is árt döntene az utszára. — Ajtó nyílt, 's Gundi lépett-be cipőben, selyem kesztyűben, 's egész valóján legtulságosb cerimonialis toilette látszott.

„Isten hozott Erzsébet! — Jer csókolj-meg gyermekem, Emmikém! — monda lassú hangon, — 's a' szomszéd terem felé kacsingatva — bevezesselek a' társaságba?“

Emminek szive dobogott, mint azé, ki először lép társas körbe — 's habozva kérde: „vannak-e nők is?“

„Nincsenek; én nem ismerek egy nőt sem!“

Midőn a' terembe léptek, öt hat férfiból álló félkör nyílt-meg.

„Testvérem 's unokahugom!“ — szólt Gundi.

„Szalahné kimondhatlan gyönyörűségére 's Emmi kinjainak nagyítására legelőbb is Zámolyi és Falkayval találkoztak pillanataik.

„Gróf Zámolyi!“ — folytatá a' bevezetést Gundi.

„Rettentő gazdag, finom, jó izlésű magnás!“ — tevé utána Falkay.

„Falkay ur!“ — folytatá Gundi.

„Különben a' legravaszabb róka!“ — veté mintegy utána a' gróf, 's elővevén szemüvegét, feltűnő szemtelenséggel kezdett Emmire vigyorogni.

„„„„El ne felejtsem engem! Gundi!“ — kiáltá egy fodros fejű barna dandy, alacson, széles, hát-támaszos nyugszéken fekve, és szemeit egy hirlap ujdonságain végig futtatva.

„Vizi ur!“ — monda Gundi.

„A' szerelmes szerepek első hőse!“ — mondá Falkay.

„„„„Engem se felejtsem-el Gundi!“ — köhögé egy zsebelő arcú ur.

„Testesi ur!“ — jelenté Gundi.

„A' kártyák patronusa!“ — ajánlá Falkay.

Az ötödik ur is a' társasághoz tartozott, 's ha nevét nem tudjuk, sem nagy baj. — Ugy látszék, katonatiszt, 's ez egy hatodik urral beszélt, ki csak evő tag volt, 's nem is neveztetett.

Két dolog tűnt-fel leginkább Emminek mindjárt az első perczben: azon gunyos megvetés, melylyel nagybátyja iránt viseltettek a' vendégek, 's azon féktelen szemtelenség, melylyel őt mint valamelly vásári műt vizsgálgatták. — De Gundi vendégei nagyon roszul számoltak, midőn Emmi csak falusi leánykának nézték; mert bármilly ismeretlen is az illy hölgyecske a' társalgási convenientiákkal, de mindig való marad, hogy a' jól nevelt, vagy természetileg még el nem rontott fiatal nőknek éppen olly élénk érzelmök van a' nemes és illőről, mint ha egy tuczat pesti casinobál és dáma-soiréekben részesültek volna, — vagy talán még élénkebb; mert vannak példák, hogy a' fenn nevezett érzet e' procedura által nevezetesen elbutult.

Gundi testvérét 's Emmi üléshez vezette, mi közben kémlődve nézett körül, milly hatással van e' jelenet vendégei kedélyére.

„Váratlan multság!“ — nyivogá a' gróf.

„Számítva ön meglepésére!“ — mondá Vizi.

„Nem rosz ötlet — viszonzá a' gróf — 's Gundinak, ha t. i. esze lesz, szép procentet hajthat.“

„„Gundi! — fogá-fel a' szót Falkay — számítsa ön a' grófnak ez ajánlatát ama 25.000-hez — vagy mennyi is, 's adja nekem felét e' jó tanácsért!“ — 'S Falkay ez utósó szavait egy czifrával koszorúzá, melly Gundit 's bizonyos földalatti lényt érdekelt, és rekedt hangján nevetni kezdett. — Vizi, Testesi, 's a' többiek versenygve nevettek, — 's e' közben a' cseléd jelenté, hogy az étel fel van hordva.

Emmi a' gróf 's Falkay közé jutott.

„„S ön megtalálta hozzánk az utat?“ — kérdé Falkay, midőn a' gróf helyet foglalt.

„Természetesen! hogy' kérdehet ön illyesmit?“ — viszonzá az Emmire tapadt szemű gróf.

„Mulassa csak ön magát tányérjaival, 's ne ügyeljen reánk; mert biztosítom önt, hogy én és Emmi kisasszony saját társalgásunkkal megelégszünk.

„Önök közbe kell szólni Gundi! — dadogá a' gróf.

„Mit parancsol ön? — kérdé ez — Vizi 's Testesi közt ülve.

„Falkay, a' gonosz, egyedüli zár alá akarja vetni ön hugát!

„Ugy látom, meglehetőes része van mindenben, mihez ön igényt tart! — mondá Gundi gunyos mosolylyal.

„Az ördögbe is, pedig úgy van. — Vigyen-el engem ama szarvas, ha tudom, kicsoda házámban az ur, ő-e vagy én?

„Én tudom! — susogá Gundi.

„Ugy hiszem, legokosb lesz néhány garassal kitagadni, 's magamtól eltaszítani! — tréfálódzék az ifjú aristokrata.

„Az ég kedvéért nem! — vágott közbe Falkay — tartsa ön garasait együtt; midőn az utósóhoz ér, megkimélem önt a' fáradtságtól, hogy eltaszítson: de addig nem eresztsem önt el, esküszöm, nem!

Ez érdekes közlést általános taps és kacaj követé; különösen Vizi és Testesi hangosan nevettek, kik feltétlenül engedelmes segélyei voltak Falkaynak. — Általában lehetett látni, hogy ez urak mindnyájan a' szerencsétlen ifjú grófot zsebelték, ki ámbár gyenge és együgyű volt, még is legkevesbbé látszék gaz lenni. — Falkay igen nevezetes volt azon munkásságáról, hogy segédjeinek szorgalma által gazdag fiatal embereket tönkre tudott juttatni; — egy genialis hivatás, mellynek ő a' legrenomirtabban megfelelt. — A' való genienek eredetiségével és bátorságával gyakorlá ez egészen új rendszert; így tevő a' grófot is játék labdájává; — mert míg legügyesebben szivta, a' leggorombább modorral tevő őt a' társaság bolondjává ennek mulattatására.

Az ebéd válogatott, fényes volt, 's a' vendégek teljes igazságot szolgáltatott neki; melly tekintetben különösen Vizi és Testesi tűntek ki, kik valódi bámulatos telhetlenséggel 's különös iparral minden tálból ettek, 's egy üveget sem hagytak érintetlenül. — De mind e' mellett sem látszott rajtok szorgalmuknak semmi nyoma; mert midőn az utóasztal, vagy az úgy nevezett confect előjött, újra 's olly étvágygyal kezdtek hozzá, mintha csak reggeliztek volna.

Erre a' katonatiszt igen eredeti elmés ötletet mondott; de úgy látszék, a' társaság tagjai nem voltak lekötelve ötletein nevetni, 's mindenki hallgatott. — Falkay egy pillantatot vetett reá, melly mintegy ezt fejezé ki: „hallatlan szabadság-bitorlat.“ — A' gróf üveget illesztte szemére, 's mentorának ócsárlat-tárgyát olly némű-jeg vizsgálgatá, mintha az valami nevezetes, vad, 's még eddig

nem látott állat volna. — Vizi és Testesi is rá bámultak azon urra, kire Falkay elnök ur bámult, annyira, hogy a' szerencsétlen katonatisztnek zavartában nem volt egyebet mit tenni, mint poharát felvéve, annak színét vizsgálgatni.

(*Vége következik.*)

## PESTI VIZSGÁLÓ.

Hírszekrény. — Csak hiában! nem lehet már hinni a' száz esztendő kalendariomnak sem, annál kevésbbé az időnek. 'S így miután az elemek is szeszélyesek, változók — hogyan lehet követelni, hogy az emberek (legyenek bár férfiak vagy nők) szeszélyesek ne legyenek? — Im, miután a' csaknem három hétig tartott lágy és borús napok közben még a' Görögök háromkirálya is enyhültt idővel köszöntött be, — miután a' Duna jege már csaknem átlátszó lön, és több ízben elvándorlási mozgalmat mutatván, legutószor (jan. 17-én délutáni 3 órákor) ismét néhány ölnyire alább csuszva több helyen megszakadozott, de fájdalom egy szegény leánynak életét is áldozatul ragadá: nem lehetett-e csaknem bizonyossággal állítani, hogy Dunánk nem sokára lerázza határól a' jégigát, 's telünk minél előbb tavaszias öltönyt von magára? — De nem úgy van; mert 18-án estve az ég kiderült, 's újabb fagyot küld; sőt 20-án (midőn ezt írom) reggeli hat órától fogva olly sűrűn hull a' hó, mint tél elején történt. Meglehet, hogy ez csak a' mai jogászbálra készülők kedvéért történik, hogy t. i. annál vigabban, szánokon vágathassanak oda — vagy talán, hogy Vince és Pálfordulás napja annál nagyobb diadallal léphessen-fel.

Az állóhid fejenél mult hetekben folyvást szorgalmasan dolgoztak, hogy a' jégtörőkre szántt czölöpöket minél hamarabb leverhessék. Meglátjuk, kiállják-e a' sarat. Láttam egy nagy alföldi hajót, melly a' pesti part mellett befagyván erős kötelekkel volt odakötözve a' parton levertt czölöpökhöz: de midőn 17-én a' jég megindult, úgy elszakadoztak kötelei, mint azon czérnaszálak, mellyekkel az egykori cigány asztal lábaihoz kötteté magát. 'S a' nagy hajót mind addig vitte a' jég, míg ez meg nem állott.

A' pesti bálók élénken folynak. A' nyilvános tánczteremeknek azonban sok kárt tesz a' különféle elkülönözött piquenique. Azon fiatal nemesek, kik mult években is egyesülve olly érdekes multságokat adtak, mellyekbe csak magukhoz hasonló sorsúakat — kizárván innen a' magnási rendet — szoktak meghívni, jelen esztendőben is 14 pengő forintos részvények mellett fognak multságot adni az „angol királyné!“ hotel teremében. — A' tigris bérloje is illy piquenique-et hirdet két szombatra, u. m. jan 30. és febr. 6-ra, 's csőtörtők feb. 11-re. Belépti jegy csak meghatározott számig adatik-ki egy ezüst forintért minden bálra vagy a' hotelban, vagy Zograf kereskedőnél (váci utsza) és Wagner műáros urnál. (Szervita-tér, Teleki ház.) — A' kereskedői casino-bál 10-én, a' jogászoké 20-án volt. A' nemzeti casino részvényeseinek első bálja 23-ra határoztatott.

Nemzeti színházunkra nézve az időjárat elég mostoha; ide járul a' farsang; 's így nem csuda, hogy látogatói nem olly számosak, mint ohajtani lehetne. Azon körülmény, hogy a' földszini zártszékek többnyire üresek, hol egyébként a' nőnem szokott diszelgni, vagy azt mutatja, hogy nemzeti színházunknak a' nőnemből nincs még publicuma, vagy azt, hogy a' szépnem mintegy

értésünkre akarja adni, miként társaságát finomtan jelenetek által magunktól ezután el ne idegenítsük. — Szerdahelyi ur még nem jött vissza utazásáról, mi okozza némelly vig operáinknak nem adathatását. Reméljük, megczáfolja nem sokára azon itt repkedő hirt, mintha ő Szegeden egyházi karigazgatói hivatalt igen kedvező feltételek mellett vállalt volna el. Ta—ry.

### TERMÉSZETI TÖRTÉNET ÉS TUDOMÁNY.

Az eszelős kórvité z. Rouenben (francia ország) még életben van egy katona, ki a vérengző asperni és austerlitzi csatában nem csekély részt vőn, minek legjobb tanúságát adja több helyen sebzett teste. Ő még külsőleg ép, egészséges és bátornak látszik: de ama rögzött képzetben van, hogy már meghalt, és az austerlitzi csatapiaczon van eltemetve.

A hálás orosz lánny. Fort Saint Louisnak francia parancsnoka a közel vadonból egy szép nő-oroszlánt kapott, meliyet királyának szánt, és a legközelebb indulandó hajón francia országba akart küldeni: de mielőtt ez így történék, az állat rögtön halálos betegségbe esett. Ennek okáért, am-bár életben volt, dögként a közel levő mezőre vettetett-ki. Itt Compagnon ur, a bambuki utazás szerzője, a haldokló állatot feltalálá, mellynek torka körül már a hangyák is hemzsegték. Ő erre az állat nyeldekölőjét tejjel kimosá, és mindent elkövetett, hogy ujjolag életre hozhassa. Ez valóban sikerült is neki. A nő-oroszlán egészsége helyre állván, a megmentőnek tulajdona lett, és őt mint valamelly házi szelid kutya, a szeretet és háladosság félreérthetlen jeleivel követé.

Algiri tűnemény. Lédinchen, az Algirban állomásozó genie — testület hadnagya, mult nyáron Changarnier general parancsa szerint 160 embernyi erővel Douérába vala menendő. Mit összes utjában tapasztalt, mint a természet és történetre igen nevezetes felfedezést, következő levélben közli, mellyet Arago urhoz intézett Parisban, ez pedig Comptes rendus című folyóiratban közölt. — „Egy lankasztó nyári nap után a látkör homályba burkozott, és a hold csak gyér világot hintett utunkra. Beni-Menard hegyein számtalan, villámmal és dörgéssel párosult zivatar keletkezett, és job-bik felünkön Beni-Messaudeni csucsairól terhes zivatarfellegek mutatkoztak. Hat óra után tetemes erejű szél keletkezett, melly délről jött, s erőszakos-sága és mérséklete által csak hamar gyanittatá, hogy a Siroccóhoz hason-lit, melly folytatása az egyiptusi Chamsinne és az arab Samumnak (ördög). Midőn 10 órakor a gerendaház mellett vonulnánk-el, melly Beni-Mezedben van, már a felkapatott porfellegek olly sűrűk és annyira tetemesek valának, hogy lehetlenné vált a tovább indulás, minthogy a szélvész ellen kelle men-nünk, melly egyikét eldöntéssel, másikat megfojtással fenyegeté. Lovon csak én voltam, és csapatom előtt lépteték: de mivel a szél kellemetlenségeit el-viselhetni, nem gondolám, a katonákat engedtem elől menni, én pedig követ-em őket. Minthogy testtel felettük állék, helyzetemet legkevesebbé sem ja-vítám. Most egy felette ritka természeti tűnemény vonta magára figyelmemet. Már a szélnek első lökéseinél baloldalomon fényes szikrákat láték csillámlani. Ezek egyenruhám rojtjából jöttek, melly arannyal himzett és körülvarrt selyem fonalakból állott. Aránylag, mint a szél zökkenése nőtt és nagyobbodott, so-kasult, és szaporodék vállaimon az előttem magyarázhatlan szikrák kitörése. Embereimnek is feltűnő vala e ritka látmány. Most kénytelenítették másod-

szor megállni és letelepedni, mert a' szélvész egyszerre' úgy növekedett, hogy többé sem a' szelet sem a' keringő porfelleget nem tűrhették. A' szikrázás folytonosan tartott és vállrőzsám külseje olyan vala, mint a' szénserpenyő, mely a' befuvott légtől dühöng. Mások is viseltek enyímhez hasonló egyenruhái éket, mind a' mellett csak aranyzott ezüsthöl, selyem nélkül. Ennél fogva a' mondott látmány's természeti tűneményrajtok nem volt látható. Ebből következik, hogy csak a' selyem vitte e' szerepet, és tudósításom célja röviden az, hogy a' selyem és aranyzott szálak anyagát meggondolás tárgyaul vegyék azok, kik a' villanyosság tanulmányával örömet foglalkoznak.

### KÜLÖNFÉLE.

Gyászoló szemek. Egyik amerikai lap kiadója beszéli, miképp' rövid idő előtt egy fiatal hölgyet ismert-meg, kinek olly tüzes szemei voltak, hogy egyetlen pillantásával szétolvasztott egy hógomolyt, vagy átfurta egy locofoco szívét. A' kérdéses dáma egy estvén szokás szerint lefeküdt, 's egész éjen át aludt; azonban midőn másnap reggel tükörbe nézett, nem kevésbé rémült-meg; mert olvasztó szemei alvás közben hollófeketék lettek. E' nevezetes tűnemény okát senki megfejtteni nem tudta; némellyek azonban azt hitték, miképp' a' hölgy szemei gyászt öltöttek azon pusztítás felett, melyet a' férfiak között tettek. Most azonban attól rettegnek, hogy az éjszemek még kártékonyabbak leendnek az emlény-szemeknél.

Angol-költés. Őszhó 16-kán olly bolondos eset adta-elő magát Aubigny-ban, mely még az örültek háza lakóit is megkaczagtathatná. Bizonyos ember, kinek elme-állapotja már rég gyanús volt, egyszerre eltűnik, 's 48 óráig hiában kerestetik házban házon kívül. Már felhagyni szándékoztak keresésével. Ekkor a' kocsis padlásra megy, lovainak szénát 's abrakot hozandó, és a' szőkevényre talál. Szegény ördög éppen a' szénán ült egy szegletben, 's 20 tyuktojást rakott maga alá, melyek fölött olly türelemmel és komolysággal kotlott, mint jó tyuk szokott. Midőn kérdeztetnék, mit csinál, furfangos mosolylyal felelé: „Angolokat költök-ki!“ — A' balga, ki már jó idős agglegény volt, ez utódokban annyi atyai örömet remélt találni, hogy buzgó kotlásában ételről italról is megfélekedezett, 's a' tojásokról teljességgel nem akart fölkelni, mig ki nem kelnek.

Tengerhányta pálinkás-hordó. Cap Breton mellett nem régiben hordót vetett-ki a' tenger, mely külsejéről itélve évekig hányatott a' vésszes elemen. A' kagylóréteget, mely 8 hüvelknyi vastagon rakodott a' hordóra, baltákkal kelle letördelni. Senki sem tudá kitalálni, mi nemű lehetett az ürében talált szeszes ital; a' tenger hanykodása szín 's izétől megfosztotta azt.

*Figyelemztetés. — A' Regelő Honművész idei lapjaiból még teljes számú példányokat lehet kapni. Megrendelhetők mind a' cs. k. postahivatalokon, mind Pesten a' kiadó tulajdonosnál.*

---

Szerkeszti Mátray Gábor, halpiacson, Dencs-ház, 56-dik sz. a.

Nyomatik Trattner-Károlyi' betűivel, angol vas-sajton  
uri utsza 453.